ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Статистикийн хэлтсийн 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2025/024/НА-СТА-ТШЗ

Аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар
Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Тэгшдэлгэр
Утас: 99089114 Цахим хаяг: tegshdelgerb@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Б.Даваанямм
Утас: 92113932 Цахим хаяг: davaanyamb@audit.gov.mn

Гурван Хөх Морьт Аудит ХХК
Гүйцэтгэх захирал: Н.Отгончимэг
Утас: 99051815 Цахим хаяг: gurvankhukhmoritllc@gmail.com
Аудитор: Д.Соёлсайхан
Утас: 91929196 Цахим хаяг: gurvankhukhmoritllc@gmail.com

Цахим хуудас: www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг

2025 он

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс:7038 3793, Цахим шуудан:khuvsgul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.02.25 № 1/161

танай ____________-ны № ____________-т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТСИЙН ДАРГА Т.АЛТАНЦЭЦЭГ ТАНАА

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Статистикийн хэлтсийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Үндэсний хэл бичгийн мэдлэг тодорхойлох судалгааг аймгийн Төрийн албаны зөвлөл, Эх хэлний салбар зөвлөлтэй хамтран зохион байгуулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналтын горим сорил хэрэгжүүлэхэд зөрчилтэй асуудал илрээгүй.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус төвийн дарга нь Үндэсний статистикийн хорооны дарга, аймгийн Засаг даргатай гурвалсан гэрээ байгуулан 2024 онд хэрэгжүүлж ажиллах гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг батлуулан 87.7 хувь, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаарх хөтөлбөр, арга хэмжээний биелэлт 97.89 хувьтай байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

671??1521

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**2,040,383.32**	**2,711,487.00**
33	**АВЛАГА**	**118,396.32**	**-**
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	118,396.32	-
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**1,921,987.00**	**2,711,487.00**
354	**Хангамжийн материал**	**1,921,987.00**	**2,711,487.00**
35410	Бичиг хэргийн материал	827,000.00	737,000.00
35420	Аж ахуйн материал	368,700.00	278,100.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	-	30,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	726,287.00	1,666,387.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**120,961,095.79**	**100,220,568.16**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**120,961,095.79**	**100,220,568.16**
392	**Биет хөрөнгө**	**119,682,762.46**	**99,202,234.87**
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	80,000,000.00	80,000,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(14,999,999.94)	(24,999,999.90)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	74,563,647.00	70,435,969.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(22,771,969.71)	(30,155,819.34)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	9,019,000.00	5,495,000.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(6,127,914.89)	(1,572,914.89)
393	**Биет бус хөрөнгө**	**1,278,333.33**	**1,018,333.29**
39301	Программ хангамж	1,750,000.00	1,300,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(471,666.67)	(281,666.71)
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**123,001,479.11**	**102,932,055.16**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**123,001,479.11**	**102,932,055.16**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**123,001,479.11**	**102,932,055.16**
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**123,001,479.11**	**102,932,055.16**
51210	**Өмнөх үеийн үр дүн**	**134,906,498.73**	**117,466,715.32**
51220	**Тайлант үеийн үр дүн**	**(11,905,019.62)**	**(14,534,660.16)**
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**123,001,479.11**	**102,932,055.16**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**455,925,225.00**	**565,732,603.50**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**2,400,000.00**	**7,673,600.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**2,400,000.00**	**7,673,600.00**
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,400,000.00	7,673,600.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	2,400,000.00	7,673,600.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	1,300,000.00	7,088,400.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Материал	1,100,000.00	585,200.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**453,525,225.00**	**558,059,003.50**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**204,293,600.00**	**288,515,100.00**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	204,293,600.00	288,515,100.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**249,231,625.00**	**269,543,903.50**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5,000,000.00	16,000,000.00

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	244,231,625.00	253,543,903.50
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**467,830,244.62**	**579,682,063.66**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**467,830,244.62**	**579,682,063.66**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**467,266,935.98**	**545,895,250.83**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**216,378,003.77**	**303,037,392.10**
210101	Үндсэн цалин	131,723,186.01	200,947,399.10
210102	Нэмэгдэл	61,982,053.76	64,520,993.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	10,910,000.00	20,025,000.00
210104	Урамшуулал	11,762,764.00	17,544,000.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**27,029,838.27**	**36,770,722.60**
210201	Тэтгэврийн даатгал	18,372,578.18	25,576,792.19
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,164,315.06	3,039,754.37
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,731,452.06	1,104,052.58
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	432,862.97	1,084,852.58
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,328,630.00	5,965,270.88
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**40,816,698.00**	**27,343,183.29**
210401	Бичиг хэрэг	1,315,430.00	1,940,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	38,676,268.00	24,229,229.50
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	800,000.00	548,353.79
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	25,000.00	625,600.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**18,000.00**	**5,465,000.00**
210604	Урсгал засвар	18,000.00	5,465,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**-**	**41,970,180.00**
210702	Дотоод албан томилолт	-	41,970,180.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**165,838,530.00**	**61,078,909.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	165,091,570.00	58,942,999.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	689,500.00	674,250.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	35,460.00	35,460.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	22,000.00	22,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	-	1,404,200.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**17,185,865.94**	**70,229,863.84**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,896,370.00	47,806,400.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	129,300.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	15,289,495.94	22,294,163.84
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**563,308.64**	**33,786,812.83**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**500,000.00**	**26,541,000.00**
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	25,560,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	500,000.00	981,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**-**	**6,086,456.01**
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	6,086,456.01
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**22,406.48**	**-**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	22,406.48	-
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**40,902.16**	**1,159,356.82**
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	40,902.16	1,159,356.82
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**(11,905,019.62)**	**(13,949,460.16)**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**-**	**585,200.00**
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	-	585,200.00
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	**-**	**(585,200.00)**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**(11,905,019.62)**	**(14,534,660.16)**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**134,906,498.73**	**134,906,498.73**
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	134,906,498.73	134,906,498.73
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-11,905,019.62	-11,905,019.62
C08	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	123,001,479.11	123,001,479.11
D01	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	123,001,479.11	123,001,479.11
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-5,534,763.79	-5,534,763.79
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	117,466,715.32	117,466,715.32
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-14,534,660.16	-14,534,660.16
D09	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**102,932,055.16**	**102,932,055.16**

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**453,525,225.00**	**558,059,003.50**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**453,525,225.00**	**558,059,003.50**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**204,293,600.00**	**288,515,100.00**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	204,293,600.00	288,515,100.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**249,231,625.00**	**269,543,903.50**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5,000,000.00	16,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	244,231,625.00	253,543,903.50
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**452,480,225.00**	**558,059,003.50**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**452,480,225.00**	**558,059,003.50**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**451,916,916.36**	**524,272,190.67**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**216,496,399.57**	**302,962,798.35**
210101	Үндсэн цалин	135,579,893.05	188,527,968.98
210102	Нэмэгдэл	58,285,574.04	79,579,400.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	11,011,999.48	17,808,000.00
210104	Урамшуулал	11,618,933.00	17,047,429.37
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**27,029,838.27**	**36,726,920.03**
210201	Тэтгэврийн даатгал	18,380,242.81	25,458,419.11
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,162,499.13	3,024,723.35
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,729,919.29	1,173,265.50
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	432,579.84	1,122,404.78
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,324,597.20	5,948,107.29
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**2,300,000.00**	**26,280,182.29**
210401	Бичиг хэрэг	500,000.00	857,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	600,000.00	24,079,228.50
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	800,000.00	693,887.79
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	400,000.00	649,566.00

2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**200,000.00**	**6,000,000.00**
210604	Урсгал засвар	200,000.00	6,000,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**-**	**41,970,180.00**
210702	Дотоод албан томилолт	-	41,970,180.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**205,390,678.52**	**61,617,910.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	203,843,718.52	59,482,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	689,500.00	674,250.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	35,460.00	35,460.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	22,000.00	22,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	800,000.00	1,404,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	500,000.00	48,714,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	200,000.00	48,419,900.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	300,000.00	294,300.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**563,308.64**	**33,786,812.83**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**500,000.00**	**26,541,000.00**
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	25,560,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	500,000.00	981,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**-**	**6,086,456.01**
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	6,086,456.01
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**22,406.48**	**-**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	22,406.48	-
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**40,902.16**	**1,159,356.82**
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	40,902.16	1,159,356.82
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**1,045,000.00**	**-**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**1,045,000.00**	**-**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**1,045,000.00**	**-**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**1,045,000.00**	**-**
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	1,045,000.00	-
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(1,045,000.00)**	**-**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**288,515,100.00**	**282,428,643.99**	**6,086,456.01**	**97.89%**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**288,515,100.00**	**282,428,643.99**	**6,086,456.01**	**97.89%**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**259,040,000.00**	**255,887,643.99**	**3,152,356.01**	**98.78%**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**219,555,400.00**	**217,077,438.69**	**2,477,961.31**	**98.87%**
210101	Үндсэн цалин	104,919,000.00	102,642,609.32	2,276,390.68	97.83%
210102	Нэмэгдэл	79,579,400.00	79,579,400.00	-	100.00%
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	17,808,000.00	17,808,000.00	-	100.00%
210104	Урамшуулал	17,249,000.00	17,047,429.37	201,570.63	98.83%
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**27,444,500.00**	**27,112,241.51**	**332,258.49**	**98.79%**
210201	Тэтгэврийн даатгал	18,662,200.00	18,477,044.42	185,155.58	99.01%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,195,600.00	2,173,799.27	21,800.73	99.01%

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,097,800.00	1,097,800.00	-	100.00%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,097,800.00	1,055,899.28	41,900.72	96.18%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,391,100.00	4,307,698.54	83,401.46	98.10%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,023,400.00	2,789,553.79	233,846.21	92.27%
210401	Бичиг хэрэг	1,000,000.00	857,500.00	142,500.00	85.75%
210402	Тээвэр, шатахуун	588,600.00	588,600.00	-	100.00%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	784,800.00	693,887.79	90,912.21	88.42%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	650,000.00	649,566.00	434.00	99.93%
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**6,000,000.00**	**6,000,000.00**	**-**	**100.00%**
210604	Урсгал засвар	6,000,000.00	6,000,000.00	-	100.00%
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**1,000,000.00**	**940,000.00**	**60,000.00**	**94.00%**
210702	Дотоод албан томилолт	1,000,000.00	940,000.00	60,000.00	94.00%
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**1,526,200.00**	**1,477,910.00**	**48,290.00**	**96.84%**
210803	Даатгалын үйлчилгээ	676,000.00	674,250.00	1,750.00	99.74%
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	43,400.00	35,460.00	7,940.00	81.71%
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	22,000.00	22,000.00	-	100.00%
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	784,800.00	746,200.00	38,600.00	95.08%
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**490,500.00**	**490,500.00**	**-**	**100.00%**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	196,200.00	196,200.00	-	100.00%
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	294,300.00	294,300.00	-	100.00%
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**29,475,100.00**	**26,541,000.00**	**2,934,100.00**	**90.05%**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**29,475,100.00**	**26,541,000.00**	**2,934,100.00**	**90.05%**
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	28,494,100.00	25,560,000.00	2,934,100.00	89.70%
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	981,000.00	981,000.00	-	100.00%
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	288,515,100.00	282,428,643.99	6,086,456.01	97.89%
31	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**288,515,100.00**	**282,428,643.99**	**6,086,456.01**	**97.89%**
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	288,515,100.00	282,428,643.99	6,086,456.01	97.89%
6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**		**15.00**	**-**	**100.00%**
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	**1**	**1**	**-**	**100.00%**
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	-	100.00%
62	**АЖИЛЛАГСДЫН ТОО**	**7**	**7**	**-**	**100.00%**
620001	Удирдах ажилтан	1	1	-	100.00%
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	6	6	-	100.00%

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**		**268,384,546.68**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**		**269,543,903.50**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**		**269,543,903.50**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**		**85,885,359.66**

210101	Үндсэн цалин		**85,885,359.66**
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**		**9,614,678.52**
210201	Тэтгэврийн даатгал		6,981,374.69
210202	Тэтгэмжийн даатгал		850,924.08
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал		75,465.50
210204	Ажилгүйдлийн даатгал		66,505.50
210205	Эрүүл мэндийн даатгал		1,640,408.75
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**		**23,490,628.50**
210402	Тээвэр, шатахуун		23,490,628.50
2107	Томилолт, зочны зардал		
210702	Дотоод албан томилолт		41,030,180.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**		60,140,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		59,482,000.00
210809	Улсын мэдээний маягт хэвлэх, бэлтгэх		658,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**		**48,223,700.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		48,223,700.00
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**		**1,159,356.82**
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		1,159,356.82
I	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**		**269,543,903.50**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**		**269,543,903.50**
131103	ЗГНХ, Засаг даргын нөөц хөрөнгө түүнтэй адилтгах ангилаагүй нөөц хөрөнгөөс зохих байгууллагын шийдвэрийн дагуу тухай төсвийн захирагчид хуваарилсан мөнгө		16,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		253,543,903.50

3. Аудитын тайлан

5. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 3 зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 3 зөвлөмж хүргүүллээ.

5.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар төлбөрийн акт тогтоогүй.

5.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага хариуцлага тооцох санал хүргүүлээгүй.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

5.3.1 Ахмадын сантай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Хөвсгөл аймгийн Статистикийн хэлтэс нь ахмадын сан байгуулаагүй байна. Энэ нь Ахмадын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.7 дахь "Энэ хуулийн 14.6-д заасан арга хэмжээнд зориулан аж ахуйн нэгж, байгууллага өөрийн төсөв, үйл ажиллагааны орлогоосоо төсвийн байгууллага тухайн жилийн төсөвт тусган цалингийн нийт сангийн гурав хүртэл хувьтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн хөрөнгөөр "Ахмадын сан" байгуулах бөгөөд Ахмадын сан байгуулан ажиллуулах журмыг Засгийн газар батална” заалт, Засгийн газрын 2024 оны 243 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтаар “Ахмадын сан байгуулан ажиллуулах журам”-ыг зөрсөн ба нийцсэн бөгөөд зохистой гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Байгууллагад ажиллаж байсан ахмадуудад зориулж төсөв зарцуулахдаа Засгийн газрын 2024 оны 243 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтаар баталсан “Ахмадын сан байгуулан ажиллуулах журам”-ын дагуу ахмадын сан байгуулж тус сангийн журмыг мөрдөж ажиллах

5.3.2 Анхан шатны баримтын бүрдэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Батлагдсан удирдамжийн дагуу сар бүр сумдаар судалгаа шинжилгээний ажил гүйцэтгэхээр албан томилолтоор ажилласан ажлын гүйцэтгэлийн талаар илтгэх хуудсанд судалгааны ажлын талаар тодорхой тусгадаггүй, анхан шатны баримт хангалтгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1.4-т "хүчин төгөлдөр бус анхан шатны баримтаар баталгаажаагүй ажил гүйлгээг бүртгэхгүй байх" гэж заасантай нийцэхгүй байгаа бөгөөд "Иж бүрэн байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид мэдээлэл цуглуулагч нарын дотоод албан томилолтын тооцоог хийхдээ судалгааны ажлын тайлан, анхан шатны баримтын бүрдлийг хангаж ажиллах.

5.3.3 Нэмэлт дансны зардлын зарцуулалтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: 2024 оны хагас жилийн мал тооллогын ажилд сумдын нэмэлт санхүүжилтийн дансанд 45,918.0 мянган төгрөгийг шилжүүлсэн бөгөөд зарцуулалтын анхан шатны баримтын бүрдэл хангалтгүй, гүйцэтгэсэн ажлын тайлан, илтгэх хуудас байхгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1.4-т "хүчин төгөлдөр бус анхан шатны баримтаар баталгаажаагүй ажил гүйлгээг бүртгэхгүй байх" гэж заасантай нийцэхгүй байгаа бөгөөд "Иж бүрэн байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид ажиллах анхан шатны баримтын бүрдлийг хангаагүй ажил гүйлгээг бүртгэлд тусгахгүй байна.

Дээрх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг аудитын тайлан хүлээн авсан өдрөөс хойш 30 хоногийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг 2025 оны 9 дүгээр сарын 20-ны өдрийн дотор Fas.audit.mn сайтад мэдээлж баталгаажуулна уу.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Ахмадын сан байгуулаагүй	1	-					1	-
Батлагдсан удирдамжийн дагуу сар бүр сумдаар судалгаа шинжилгээний ажил гүйцэтгэхээр албан томилолтоор ажилласан ажлын гүйцэтгэлийн талаар илтгэх хуудсанд судалгааны ажлын талаар тодорхой тусгадаггүй, анхан шатны баримт хангалтгүй	1						1	-
2024 оны хагас жилийн мал тооллогын ажилд сумдын нэмэлт санхүүжилтийн дансанд 45,918.0 мянган төгрөгийг	1						1	

шилжүүлсэн бөгөөд зарцуулалтын анхан шатны баримтын бүрдэл хангалтгүй, гүйцэтгэсэн ажлын тайлан, илтгэх хуудас								
Дүн	3						3	-